

میزان شیوع و عوامل مرتبط با کم وزنی نوزادان در زایمانهای انجام شده در مرکز

آموزشی-درمانی هاجر شهر کرد در سال ۱۳۸۴

معصومه دل آرام (M.Sc.)^۱، علیرضا احمدی (Ph.D.)^۲

۱- گروه مامایی، دانشکده پرستاری و مامائی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی-درمانی شهر کرد، شهرکرد، ایران

۲- گروه بیومدیکال، پژوهشکده زنان دانشگاه الزهراء، تهران، ایران

چکیده

زمینه و هدف: از آنجائی که بخش بزرگی از مرگ و میر نوزادان در ارتباط با وزن کم زمان تولد می‌باشد و با توجه به اینکه شیوع تولد نوزادان کم وزن در حال افزایش است، در این مطالعه به تعیین میزان شیوع و برخی از عوامل مرتبط با تولد نوزادان کم وزن پرداخته شده است.

روش بررسی: این بررسی به روش مقطعی و با استفاده از اطلاعات موجود بر روی ۵۱۰۲ نوزاد متولد شده در سال ۱۳۸۴ در مرکز آموزشی-درمانی هاجر شهرکرد انجام گرفت. اطلاعات مورد نظر با استفاده از فرم ثبت اطلاعات و از طریق مصاحبه حضوری با مادر، معاینه نوزاد توسط متخصص اطفال و بررسی پرونده مادر و نوزاد، جمع‌آوری گردید. سپس داده‌ها با استفاده از آزمون‌های χ^2 و مدل رگرسیون لجستیک تجزیه و تحلیل گردید و میزان $p < 0/05$ معنی‌دار در نظر گرفته شد.

نتایج: از ۵۱۰۲ نوزاد مورد مطالعه ۴۳۴ نوزاد (۸/۵٪) دارای وزن تولد کمتر از ۲۵۰۰g بودند (حدود اطمینان ۹/۵٪ - ۷/۵٪). نسبت شانس کم وزنی در نوزادان چند قلو ۱۶/۳ برابر نوزادان تک قلو ($p=0/0001$)، در نوزادان با سن کمتر از ۳۷ هفته ۹/۶ برابر نوزادان بیشتر از ۳۷ هفته ($p=0/0001$)، در مادران با سن کمتر از ۲۰ سال ۲/۷۵ برابر مادران با سن بیشتر از ۲۰ سال ($p=0/04$)، در نوزادان دختر ۲/۴۵ برابر نوزادان پسر ($p=0/04$)، در حاملگی اول ۳/۶۹ برابر حاملگی چندم ($p=0/01$) و در تحصیلات زیر دیپلم مادر ۱/۲۲ برابر تحصیلات بالای دیپلم ($p=0/045$) بود. ارتباط معنی‌داری بین محل سکونت مادر و کم وزنی نوزاد در بدو تولد وجود نداشت.

نتیجه‌گیری: شیوع کم وزنی نوزادان در مرکز آموزشی-درمانی هاجر شهرکرد مشابه سایر نقاط کشور است. پیشگیری از زایمان‌های زودرس و اجرای برنامه‌های مداخله‌ای آموزشی برای گروه‌های پرخطر به‌ویژه مادران جوان با سن کمتر از ۲۰ سال و مادران اول‌زا، همچنین مادرانی که تحصیلات کم دارند، می‌تواند نقش مؤثری در پیشگیری از کم وزنی نوزادان داشته باشد.

کلید واژگان: بارداری، زایمان زودرس، کم وزنی هنگام تولد، مراقبت‌های دوران بارداری، نوزادان.

مسئول مکاتبه: معصومه دل آرام، گروه مامائی، دانشکده پرستاری و مامائی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی-درمانی شهرکرد، رحمتیه، شهرکرد، ایران.

پست الکترونیکی: masoumehdelaram@yahoo.com

دریافت: ۸۷/۲/۴ پذیرش: ۸۷/۸/۲۲